

“Orofaciální terapie s kartami”

Ref. 20020

OROFACIÁLNÍ TERAPIE S KARTAMI

Ref. 20020

1. OBSAH
2. DOPORUČENÁ VĚKOVÁ SKUPINA
3. CÍL
4. METODA LOGO-BITS
5. DALŠÍMOŽNOSTI POUŽÍVÁNÍ OROFACIÁLNÍCH KARET
6. DOPORUČENÉ VĚTY PRO KARTY (PRO TISK)

1. OBSAH:

- Obsahuje celkem 72 karet:
  - o 33 karet pro orofaciální terapii (x 2)
  - o 3 karty obsahující průvodce rychlou klasifikací (x 2)
- Obsahuje 2 samolepící listy k vytisknutí doporučených vět na kartách ve vybraném jazyce.

Na konci této příručky najdete seznam doporučených vět spojených s každou kartou. Tento seznam by měl být vytištěn na každé ze dvou samolepících listů. Měli byste pak stříhat podél pokynů kolem vět a nalepit je na zadní stranu karet. Seznam má očíslované věty, které se shodují s odpovídajícími kartami.

Tyto věty jsou pro orientační účely. Terapeut může použít jiné věty, aby je přizpůsobil obvyklým slovním a pracovním metodám.

Karty jsou klasifikovány podle typu artikulace: jazyk, tváře, rty a velum (měkké patro).

Abyste zjistili, s jakým typem se pracuje s každou kartou, na zadní straně najdete její číslo označené jedním ze čtyř různých barev, které rozlišují čtyři typy orofaciální terapie: jazyk - fialová, rty - modrá, tváře - oranžové, a velum- růžová.

Obraz na zadní straně karty, stejně jako přední, dovoluje terapeutovi ji reprodukovat při zobrazování karty a poskytuje příslušnou slovní podporu.

2. DOPORUČENÁ VĚKOVÁ SKUPINA:

Od 3 let nahoru.

3. CÍL:

Pro dosažení větší funkčnosti buko-faryngeálního aparátu tak, aby osoba mohla získat potřebné dovednosti a koordinaci, aby mluvila správně, bez ohledu na věk.

Bukofaciální aktivity by měly být zaměřeny na dosažení správné orofaciální mobility a mohou být použity s poruchami, které představují nerovnováhu v orofaciálních orgánech, které způsobují potíže při žvýkání, dýchání, polykání, artikulaci a fonaci.

Cíle jsou:

- Vyvinout obecnou mobilitu všech orofaciálních orgánů.
- Jazyk: zvýšit sílu a tonickou kontrolu, posílit jeho pružnost, pohyblivost a svalový tonus.
- Rty: cvičit a povzbudit pohyblivost a separaci, tlak, uvolnění a elasticitu.

Velkou výhodou orofaciální metody Logo-Bits je to, že pracuje s obrazy v reálném životě. Představení skutečného obrazu správné polohy pomáhá mentálně vizualizovat, pochopit a internalizovat tak, aby se mozek začal uvědomovat specifický pohyb, který předtím nerozpoznal. Při trvalé a mechanické reprodukci v průběhu času můžeme akci opravit a učinit ji automaticky.

Orofaciální karty pomáhají najít existující orofaciální problém v určitém bodě artikulace. Abyste tak učinili, budete muset všechny karty reprodukovat. Jakmile zjistíte, kde vzniknou potíže, které brání správné výslovnosti, můžete pracovat konkrétně na místě artikulace, které nemá správnou funkční mobilitu.

Ačkoli doporučujeme používat všechny karty k práci na bukofaryngeální dutině jako celek, pokud je problém lingvální, můžete například oddělit všechny jazykové karty, abyste zintenzivnili léčbu na tomto konkrétním orgánu.

4. METODA LOGO-BITS:

Terapeut sedí tváří v tvář osobě podstupující léčbu. Pokud je terapeut pravotočivý, měl by držet karty v levé ruce a projít karty pravou rukou, zezadu dopředu. Je důležité, aby se karty držely v úrovni očí osoby, která se léčí.

Terapeut může pomoci třemi způsoby: prostřednictvím slovní podpory, čtením vět na zadní straně; pomocí posunovače jazyka nebo prstu, aby zajistil správnou polohu; a modelováním nebo reprodukcí samotného cvičení.

Některá doporučení:

- Je vhodné přehánět výrazy tak, aby pozice mohla být jasně rozlišena.
- Doporučujeme na jednu stranu umístit zrcadlo, aby osoba viděla, co dělá, pokud je to nutné.
- Při sezení je důležité použít časovač.
- Cvičení by měla být prováděna progresivně, zvyšovat počet karet, jak pacient postupuje. Důležité je, abyste pacienta nezaplavili ani nevyčerpali.
- Chcete-li dosáhnout optimálních výsledků z cvičení, nastavte časovou frekvenci a dodržujte ji.
- Je velmi důležité, aby cvičení měla zábavný prvek a aby mohla být spojena s pozitivními pocity.

- Pokud osoba, která provádí léčbu, žije s pacientem, doporučujeme, abyste během dne celý den opakovaně opakovali konkrétní výraz tváře. Čím více opakování, tím dříve uvidíte výsledky.

Pro každé navrhované cvičení nebo pohyb by měly být provedeny tři hodnocení:

1. Zkontrolujte, zda daná osoba skutečně může provést tento pohyb. Pokud tomu tak není, dejte kartu stranou, zaznamenejte si to, abyste na ní mohli později pracovat. Sledujte, které části bukalní dutiny jsou ovlivněny.
2. Posuďte pohyblivost a kontrolu pohybu dotčeného orgánu.
3. Zjistěte, zda je osoba schopna provést navrhované pohyby nezávisle. Pokud tomu tak není, objeví se synkineze neboli nedobrovolné sdružené pohyby, které budete potřebovat k podpoře navrhovaného pohybu; Tyto mohou zahrnovat pohyby hlavy, houpání, oční mrkání nebo kroucení atd.

Pozorováním těchto tří aspektů můžete provést základní hodnocení a zaznamenat své závěry, než začnete rekvatifikovat nějaké špatné návyky.

Po zahájení setkání vám doporučujeme, abyste si zaznamenávali denně pokrok.

Je důležité pracovat s časovačem, abyste si zaznamenali, kolik času uplynulo a postupně ho zvyšovali. Je také důležité, aby osoba ocenila svůj vlastní pokrok a pozorovala, jak potřebuje méně času na to, aby prováděla stejné cvičení při každém setkání. Pomáhá jí to také vědět, že cvičení budou trvat určitou dobu.

Měli byste použít časovač pro stanovení časových úseků pro cvičení. Každý případ je jiný. Terapeut by měl nastavit příslušný čas v závislosti na úrovni pozornosti osoby, která se léčí.

Optimální časování je procházet karty v řadě tří minut. Po dokončení sady poblahopřejete dotyčné osobě. Udělejte přestávku, abyste jim řekli, jak dobře na tom jsou, odpočítejte si a napijte se trochu vody. Nastavte časovač na další tři minuty a tak dále, a to s ohledem na pozornost jednotlivce.

Čas setkání by se měl postupně zvyšovat, jakmile se výkon zrychlí. To vždy závisí na obratnosti, omezeních a patologii dotyčné osoby. Nemůžete pracovat stejnou rychlostí například s někým s mozkovou obrnou, jinou rychlostí s osobou s Downovým syndromem, nebo s někým jiným, kdo má poruchu autistického spektra, někým, kdo má dyslalii nebo kdo je po mozkové mrtvici. Každý jednotlivec bude mít svůj vlastní způsob léčby. V závislosti na osobě a sdružené poruše byste měli vytvořit řadu cvičení přizpůsobených jejich specifickým potřebám.

Měli byste vytvořit dlouhodobý program, který bude obsahovat pravidelné cvičení (každý den) v krátkých, ale intenzivních sezeních (10 až 15 minut na sezení, v časových sadách, které trvají tři minuty). Cílem je postupné zobecňování těchto nových návyků bez vyčerpání osoby. Tato krátká, ale intenzivní sezení by měla být prováděna jako rutina a měla by být uznána a odměňována. Cílem je motivovat osobu k tomu, aby chtěla více sezení. Nesnažte se pacienta během sezení zaplavit. Jejich postoj a motivace ke kartám jsou velmi důležité pro dosažení optimálních výsledků v průběhu času.

S časem budete moci projít všechny karty za tři minuty - a někdy i za kratší dobu.

Mějte na paměti, že léčba malých dětí je náročnější, protože nerozumí účelu cvičení; Nicméně od věku 6 let je to jednodušší a kostní struktury jsou stále poměrně tvárné.

5. DALŠÍ AKTIVITY S OROFACIÁLNÍMI KARTAMI:

Jelikož existují dvě shodné sady, existuje mnoho možností pro hraní identifikačních her. S fantazií a zábavným způsobem, vždy v souladu se schopnostmi a potřebami konkrétního pacienta, s nímž pracujete, můžete vytvářet nebo přizpůsobovat všechny druhy her.

IDENTIFIKACE KARTY:

Jelikož existují dva identické balíčky, můžete zobrazit jednu kartu a požádat pacienta o identifikaci stejné karty v jiné sadě karet.

1. Vyberte karty, které chcete použít (ve dvojicích, v samostatných skupinách atd.).
2. Umístěte skupinu karet lícem nahoru na stůl směřující k osobě a držte druhou sadu v ruce.
3. Ukažte mu kartu a požádejte ho, aby ji identifikovali mezi kartami na stole.
4. Když ji najde, měl by vykonat cvičení na kartě a držet konkrétní pár karet.

PAMĚŤOVÁ HRA IDENTIFIKACE KARET (snadná identifikace):

Vzhledem k tomu, že existují dva identické balíčky, můžete s nimi hrát vizuální paměťové hry.

1. Vyberte karty, které chcete použít (ve dvojicích).
2. Vložte karty na stůl tak, aby velký obrázek byl obrácen lícem dolů a střídáte se otáčejíc je po dvou.
3. Když někdo najde dvě identické karty, měl by vykonat cvičení na kartě a nechat si dvojici.

Poznámka: Když jsou karty lícem dolů, je možné stále vidět malý snímek na zadní straně. Znamená to, že každý může vytvářet dvojice snadněji, a to i lidi s většími omezeními. Čím více karet je spárováno, tím více můžete pracovat na cvičeních na kartách.

6. DOPORUČENÉ VĚTY PRO KARTY (PRO TISK)

① VYPLÁZNI JAZYK	② ZDOTKNI SE JAZYKEM HORNÍHO RTU	③ VYPLÁZNI JAZYK DOPRAVA
④ VYPLÁZNI JAZYK DOLEVA	⑤ OLÍZNI HORNÍ RET NAPRAVO	⑥ OLÍZNI HORNÍ RET NALEVO
⑦ DOTKNI SE JAZYKEM ŠPIČKY NOSU	⑧ ZASUŇ JAZYK MEZI ZUBY A HORNÍ RET	⑨ ZASUŇ JAZYK MEZI ZUBY A DOLNÍ RET
⑩ SROLUJ JAZYK NAHORU MEZI ZUBY	⑪ SROLUJ JAZYK DOLŮ MEZI ZUBY	⑫ UDĚLEJ Z JAZYKA ROLIČKU
⑬ ZATLAČ JAZYK PROTI PATRU	⑭ DOTKNI SE JAZYKEM PRAVÉ HORNÍ STOLIČKY	⑮ DOTKNI SE JAZYKEM LEVÉ HORNÍ STOLIČKY
⑯ DOTKNI SE JAZYKEM DOLNÍ PRAVÉ STOLIČKY	⑰ DOTKNI SE JAZYKEM DOLNÍ LEVÉ STOLIČKY	⑱ ZATLAČ JAZYK PROTI PRAVÉ TVÁŘI
⑲ ZATLAČ JAZYK PROTI LEVÉ TVÁŘI	⑳ ZAVŘI ÚSTA A NAFOUKNI TVÁŘE	㉑ NASAJ VZDUCH DO TVÁŘÍ
㉒ SEVŘI RTY A OTOČ JE DOPRAVA	㉓ SEVŘI RTY A OTOČ JE DOLEVA	㉔ ZVEDNI HORNÍ RET A UKAŽ DÁSNĚ
㉕ VYŠPUL RTY A ŘEKNI "U"	㉖ POKLEPEJ PRSTEM SVÉ RTY	㉗ ZASUŇ SVÉ RTY DOVNITŘ
㉘ PŘETÁHNI DOLNÍ RET PŘES HORNÍ	㉙ PŘETÁHNI HORNÍ RET PŘES DOLNÍ	㉚ USMĚJ SE A ŘEKNI "EEE"
㉛ SKOUSNI DOLNÍ RET	㉜ SKOUSNI HORNÍ RET	㉝ OTEVŘI ÚSTA A ZÍVNI
		